

Notat

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Kommenteret høringsnotat om forslag til lov om anerkendelse af visse uddannelses- og erhvervmæssige kvalifikationer

UFM har den 5. august 2015 sendt ovennævnte udkast til lovforslag i høring blandt relevante institutioner og organisationer med udløb den 28. august 2015. Derudover har høringen været offentliggjort på Høringsportalen.

Der er i alt indkommet 22 høringssvar, hvoraf 11 er med indholdsmæssige bemærkninger. Nedenfor følger et kort resumé af de væsentligste bemærkninger til lovforslaget og uddannelses- og forskningsministerens kommentarer hertil.

Høringssvarenes overordnede bemærkninger til lovforslaget

Det skal indledningsvist bemærkes, at strukturen i lovforslaget som fremsat er ændret siden høringen, således at bemærkningerne til lovforslaget nu alene adresserer de centrale fælles dele af det reviderede anerkendelsesdirektiv, som lovforslaget gennemfører. Lovbemærkningerne til høringsudkastet omfattede tillige en udførlig beskrivelse af de dele af anerkendelsesdirektivet, der ikke gennemføres med det fremsatte lovforslag, men gennemføres på anden vis, herunder gennem sektorlov-givningen. Det drejer sig om:

- Mulighed for at få anerkendelse, hvor erhvervet ikke er lovreguleret i hjemlandet.
- Formel godkendelse af livslang læring, således at denne kan indgå i vurderingen af de samlede erhvervmæssige kvalifikationer hos en person, der ansøger om anerkendelse af sine udenlandske erhvervmæssige kvalifikationer.
- Anvendelse af European Credit Transfer System (ECTS) og Den Europæiske Kvalifikationsramme (EQF) i forbindelse med oplysning om videregående uddannelsers varighed og indhold.
- Harmoniserede mindstekrav til uddannelse af læge, speciallæge, alment praktiserende læge, tandlæge, specialtandlæge, sygeplejerske med ansvar for den almene sundheds- og sygepleje, jordemoder, farmaceut, dyrlæge og arkitekt.
- Mulighed for meritoverførsel for dele af speciallægeuddannelser.
- Afklaring og opdatering af erhvervsvirksomhed oplistet i direktivets bilag IV.
- Sprogkompetencer og herunder indskærpelse af krav om bestemte sprogkompetencer for sundhedspersonale.
- Løbende faglig udvikling (Continuous Professional Development, CPD).

27. oktober 2015

Styrelsen for Videregående
Uddannelser
Vurdering og Anerkendelse af
Udenlandske Uddannelser

Bredgade 43
1260 København K
Tel. 7231 7800
Fax 7231 7801
Mail uds@uds.dk
Web www.ufm.dk

CVR-nr. 3404 2012

Ref.-nr. 15/017767-05

Visse høringssvar afspejler derfor ikke indholdet i det fremsatte lovforslag, men dele der indgik i høringsudkastet.

Høringssvarene indeholder både neutrale, negative og positive tilkendegivelser i forhold til initiativerne i høringsudkastet til anerkendelsesloven.

Indledningsvis kan nævnes, at en række af bekymringerne vedrører dels forhold, som reguleres i den relevante sektorlovgivning på det pågældende ministerområde for det relevante erhverv, og dels forhold, som ikke reguleres af anerkendelsesdirektivet og dette lovforslag.

De positive bemærkninger går på, at lovforslaget vil styrke mobiliteten på det europæiske arbejdsmarked. *Dansk Industri* fremhæver, at lovforslaget sikrer hurtig adgang til vurdering og anerkendelse af udenlandske kvalifikationer, som ønskes anvendt på det danske arbejdsmarked, samt at lovforslaget vil styrke mobiliteten på det europæiske arbejdsmarked og gøre det nemmere for danske virksomheder at rekruttere udenlandsk arbejdskraft.

Styrelsen for Videregående
Uddannelser

Akademikerne og *Dansk Psykolog Forening* finder det positivt, at der kommer fokus på livslang læring. *Akademikerne* støtter ligeledes, at også praktikophold i højere grad kan anvendes i forbindelse med ansøgning om autorisation. *Lægeforeningen* og *Dansk Psykolog Forening* finder det positivt, at sprogkravene styrkes inden for erhverv med patientkontakt. *Akademikerne*, *Lægeforeningen* og *Dansk Psykolog Forening* har udtrykt tilfredshed med, at der udvikles et advarselsystem, der har til formål at beskytte mod misbrug og at mindske risikoen for dokumentfalsk.

De negative bemærkninger drejer sig primært om den nye mulighed for delvis anerkendelse, som af *Akademikerne* og *Dansk Psykolog Forening* bl.a. kritiseres for at indebære indskrænkede klagemuligheder for forbrugerne/patienterne samt en vis uigennemsiagtighed for forbrugerene. Derudover er der udtrykt en vis bekymring for tilsidesættelsen af den danske persondatalov i forbindelse med indførelsen af advarselsystemet.

Høringssvarenes bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Lovens rækkevidde og anvendelsesområde – herunder social dumping

FTF og *Akademikerne* har udtrykt ønske om, at det i lovens bemærkninger præciseres, at direktivet og den implementerende lovgivning ikke har konsekvenser for ansættelsessituationen.

Ministeren oplyser, at det præciseres i bemærkningerne, at hverken direktivet eller lovgivning, som gennemfører dele af direktivet, begrænser nationale ansættende myndigheders kompetence, men alene omhandler anerkendelsesprocessen. Direktivet og lovforslaget har således ikke konsekvenser for ansættelsessituationen.

FTF, *LO* og *Akademikerne* og *Dansk Psykologforening* understreger generelt, at udenlandsk arbejdskraft ikke bør gives mere lempelige vilkår end dansk arbejdskraft.

Ministeren oplyser, at det er op til den kompetente myndighed for det respektive erhverv at tage stilling til en ansøgning om autorisation, uanset om den er dansk eller udenlandsk.

Problematikken er i øvrigt kendt, og der er derfor taget højde for dette ved i lovforslagets § 3, stk. 2, at tilkendegive, at de danske principper for erhvervsudøvelse gælder for tjenesteydere, som er omfattet af loven. Disse principper følger af allerede gældende dansk ret, danske faglige og disciplinære regler mv.

Udenlandske praktikophold

I forbindelse med godkendelse af dimittenders praktikophold i udlandet understreger *Akademikerne*, at der bør skelnes mellem praktikophold som en obligatorisk og integreret del af uddannelsen og frivillige praktikophold. *Akademikerne*, *FTF* og *LO* opfordrer til, at de uddannelsesmæssige krav, der måtte være til praktikken, koordineres med uddannelsesinstitutionerne og de relevante faglige organisationer.

Styrelsen for Videregående
Uddannelser

Ministeren oplyser, at direktivet ikke regulerer dette. Det er op til den respektive kompetente myndighed at fastsætte faglige standarder for praktikophold, som passer til den respektive uddannelse og det respektive erhverv. Det kan eksempelvis være i en studieordning.

Delvis anerkendelse/adgang

Akademikerne og *Psykologforeningen* har udtrykt bekymring vedr. indførelse af delvis anerkendelse. For en række af de lovregulerede fag, hvortil der er knyttet autorisation, gælder det, at borgere/patienter kun kan klage over en serviceydelse, hvis serviceudbyderen har autorisation. En delvis anerkendelse af en udenlandsk fagperson fra lovregulerede erhverv vil ikke kunne opnå autorisation. Der er ligeledes givet udtryk for, at der er erhverv, hvor det ikke giver mening at give delvis anerkendelse (fx psykologerhvervet).

Ministeren oplyser, at delvis adgang til at udøve et erhverv kan afslås, hvis der foreligger tvingende almene hensyn, som anerkendt af EU-Domstolen, herunder offentlig sundhed og sikkerhed mv. Det er op til den enkelte myndighed for det respektive erhverv at vurdere, om sådanne hensyn foreligger. Delvis adgang gives ud fra en konkret vurdering fra sag til sag. Det er desuden lovgivningen for det respektive erhverv, der regulerer spørgsmål om klageadgang.

FTF opfordrer til, at praksis på området følges nøje, og at der foretages en særskilt registrering heraf i den statistik, som ministeriet løbende skal udarbejde om anerkendelse. *FTF* foreslår endvidere, at der udformes fælles krav og retningslinjer, der er gældende for alle myndigheder for anvendelsen af delvis anerkendelse, herunder fortolkningen af "tvingende almene hensyn". *FTF* foreslår endvidere, at der indsættes en bemyndigelsesbestemmelse til ministeren til at udforme fælles krav om retningslinjer for anvendelsen af delvis anerkendelse, herunder fortolkningen af "tvingende almene hensyn".

Ministeren oplyser, at synspunktet omkring registrering af delvis anerkendelse er noteret, og at registreringen er med i den statistik, som indgår i den årlige beretning til Folketinget fra Uddannelses- og Forskningsministeriet.

Det vil i bemærkningerne blive tydeliggjort, at der ved myndighedernes sagsbehandling af en ansøgning er tale om en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde – der er således ikke tale om en automatik. Delvis adgang kan afslås, hvis der foreligger tvingende almene hensyn, som anerkendt af EU-Domstolen, herunder offentlig sundhed og sikkerhed m.v. Det er op til den enkelte myndighed for det respektive erhverv at vurdere, om sådanne hensyn foreligger. Anerkendelse af delvis adgang ligger i forlængelse af den sagsbehandling, der allerede sker i en autorisations sag og tildeles ikke pr. automatik.

Sprogkrav

Akademikerne, FTF og Psykologforeningen finder, at det bør præciseres i lovbetragtningerne, hvilke krav der kan stilles til sproglige kompetencer, hvilke lovregulerede erhverv inden for sundhedssektoren, der vil blive omfattet af den skærpede sprogkontrol samt hvilken rolle de kompetente myndigheder og arbejdsgiverne har i forhold til sprogkrav og sprogkontrol.

Styrelsen for Videregående
Uddannelser

Ministeren oplyser, at høringsvaret vedrører initiativer, der ikke gennemføres ved dette lovforslag. Det er op til de myndigheder, der har ansvaret for lovregulerende erhverv inden for sundhedssektoren at tage stilling til, om det respektive erhverv kan omfattes af kravet om skærpet sprogkontrol og hvilke krav, der kan stilles i den sammenhæng. Sprogkravene må ikke overstige, hvad der er nødvendigt og rimeligt for at udøve erhvervet i værtsmedlemsstaten. Dertil kommer, at en sprogkontrol bør være rimelig og nødvendig for det pågældende job og begrænses til kendskab til et officielt sprog eller, hvis dette sprog også er et af Unionens officielle sprog, et administrativt sprog i værtsmedlemsstaten.

Fælles uddannelsesprogrammer eller test

FTF finder, at det bør præciseres i lovbetragtningerne, under hvilke forudsætninger sådanne fælles programmer og test kan udvikles og opnå retsvirkning. *FTF* og *Akademikerne* nævner begge, at det bør sikres, at deltagende aktører er repræsentative for det pågældende erhverv.

Psykologforeningen finder forslaget positivt og henviser til en allerede udviklet standard – EuroPsy. Foreningen fremhæver dog, at en eventuel harmonisering af psykologuddannelserne udelukkende bør give adgang til den beskyttede titel ”psykolog” og ikke autorisationen, der i Danmark bygger oven på titlen.

Konstruktørforeningen henviser også til arbejde i EU-regi, hvor der er arbejdet med udvikling af en Common Platform for gensidig anerkendelse af de enkelte landes uddannelser på bachelorniveau.

Ministeren oplyser, at det allerede er gældende praksis, at de relevante parter vil blive hørt, såfremt der stilles forslag om udvikling af fælles uddannelsesprincipper for området. Psykologforeningen vil således blive hørt og inddraget, såfremt der stilles forslag om et fælles uddannelsesprogram eller test på psykologområdet. Forslag til fælles uddannelsesprincipper kan i øvrigt komme fra bl.a. faglige organisationer, nationale såvel som i EU-regi.

Stiltiende accept i forbindelse med erhvervspasset

FTF finder, at princippet om stiltiende accept kan skabe usikkerhed og manglende tillid til systemet – også selvom det skal fremgå på erhvervspasset, at det er udstedt

på baggrund af stiltiende accept. FTF har foreslået, at der indføres et krav om central registrering af omfanget af anvendelse af ”stiltiende accept”, således at det bliver muligt at følge udviklingen på området.

Ministeren oplyser, at bestemmelsen herom følger af anerkendelsesdirektivets bestemmelser om erhvervspasset og således skal implementeres. Princippet om stiltiende accept findes i øvrigt på andre områder i det hidtil gældende direktiv og er indført for at sikre fremdrift i sagsbehandlingen. Der er ikke umiddelbart planer om at foretage en egentlig registrering som foreslået af FTF, da omfanget af anvendelse af stiltiende accept forventes at blive begrænset.

Anerkendelse af livslang læring

Akademikerne og Psykologforeningen efterlyser en præcisering af begreberne ”uformel uddannelse” og ”uformel læring” og af, hvordan de kan indgå i forbindelse med en ansøgning. FTF ser behov for en præcisering af, hvilke anerkendte uddannelsesaktiviteter, der indgår i livslang læring, samt en præcisering ift. kravet om ”en formel attestation” af et relevant organ. FTF finder, at en præcisering af begreberne ”uformel uddannelse” og ”uformel læring” må betyde, at ”videreuddannelse” indgår i definitionen af livslang læring.

Styrelsen for Videregående
Uddannelser

Ministeren oplyser, at høringssvaret vedrører initiativer, der ikke gennemføres ved dette lovforslag.

Der er allerede i dag i direktivet krav om, at relevant erhvervs erfaring (som i øvrigt også kan være livslang læring) skal indgå i en vurdering om anerkendelse. Det er op til den enkelte kompetente myndighed at vurdere, hvad uformel uddannelse og uformel læring kan være i det konkrete tilfælde.

Advarselssystem, herunder indhentning og udveksling af personfølsomme oplysninger mv.

Akademikerne, Lægeforeningen og Dansk Psykolog Forening har udtrykt tilfredshed med, at der udvikles et advarselssystem, der har til formål at beskytte mod misbrug og at mindske risikoen for dokumentfalsk i forbindelse med ansøgning om anerkendelse af erhvervmæssige kvalifikationer. Der udtrykkes dog også bekymring i forhold til udveksling af personoplysninger samt i forhold til, at det er blevet nødvendigt at tilsidesætte den danske persondatalov.

Datatilsynet har i sit høringssvar bedt Uddannelses- og Forskningsministeriet forholde sig nøjere til bl.a. persondataloven i forhold til det nye advarselssystem med udveksling af personoplysninger, som introduceres med lovforslaget. *Datatilsynet* kommer desuden med en række anbefalinger/henstillinger i forhold til datasikkerhed, indhentning af oplysning, udveksling af oplysninger samt advarselsordningen. De lægger bl.a. vægt på, at al digital kommunikation, der omfatter personoplysninger bør krypteres.

Ministeren oplyser, at det følger af direktivet hvilke oplysninger, der skal udveksles. Det er korrekt, at der ikke er overensstemmelse mellem direktivets advarselssystem og den danske persondatalovgivning. Der er således tale om, at der videregives oplysninger om strafbare forhold, uden at den pågældende har givet samtykke hertil, og uden at oplysningerne er indhentet til brug for behandlingen af en konkret ansøgning.

Bestemmelsen om advarselssystemet er tænkt som en beskyttelse af danske forbrugere og patienter. Lovforslaget er justeret i lyset af Datatilsynets bemærkninger.

Det bemærkes endvidere, at kommunikationen mellem myndigheder i medlemslandene sker via IMI, som er udviklet og stillet til rådighed af Europa-Kommissionen. IMI overholder de regler, der gælder for alle it-systemer på EU-niveau. Personoplysninger sendes krypteret, og en bruger har kun adgang til de specifikke oplysninger, vedkommende har brug for.

Opsummering

Strukturen i lovforslaget som fremsat er ændret væsentligt siden høringen, således at bemærkningerne til lovforslaget alene adresserer de centrale fælles dele af det reviderede anerkendelsesdirektiv, som lovforslaget gennemfører.

Styrelsen for Videregående
Uddannelser

Der er foretaget følgende justeringer og præciseringer på baggrund af høringen:

- Det er præciseret i bemærkningerne, at hverken direktivet eller den lovgivning, som gennemfører dele af direktivet, begrænser nationale ansættende myndigheders kompetence, men alene omhandler anerkendelsesprocessen.
- Det er præciseret, at ansøgning om europæisk erhvervspas alene regulerer ansøgningsprocessen og ikke anerkendelsesprocessen. Det er således præciseret, at Danmark er ”ansøgningsland for personer, som har opnået deres erhvervsmæssige kvalifikationer i Danmark, og som ønsker at arbejde i et andet medlemsland.”
- Lovbemærkningerne er præciseret i lyset af Datatilsynets bemærkninger om advarselssystemet.
- Der er indsat hjemmel til, at erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte nærmere regler om dokumentation for arkitekters erhvervs erfaring.
- For så vidt angår indvendingerne om anerkendelse af delvis adgang er det tydeliggjort i bemærkningerne, at der ved myndighedernes sagsbehandling af ansøgninger er tale om en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde.
- Der er yderligere indsat en hjemmel vedrørende advarselssystemet således, at loven finder anvendelse på sager om personer, som udøver et lovreguleret erhverv, som nævnt i direktivets artikel 56 a, stk. 1 (sundhedsområdet, dyrlægeerhvervet og erhverv med relation til uddannelse af mindreårige).